

Att vara eller inte vara –

**Fortsätta eller avsluta litiumbehandling
vid kronisk njursvikt?**

Ursula Werneke & Michael Ott

Litium – No 1 i Europa för BPAD underhållsbehandling ...igen

- **Bjud på Litium first-line...**

(Nice Guidelines, senast uppdaterad januari
2015)

Litium och njurskada

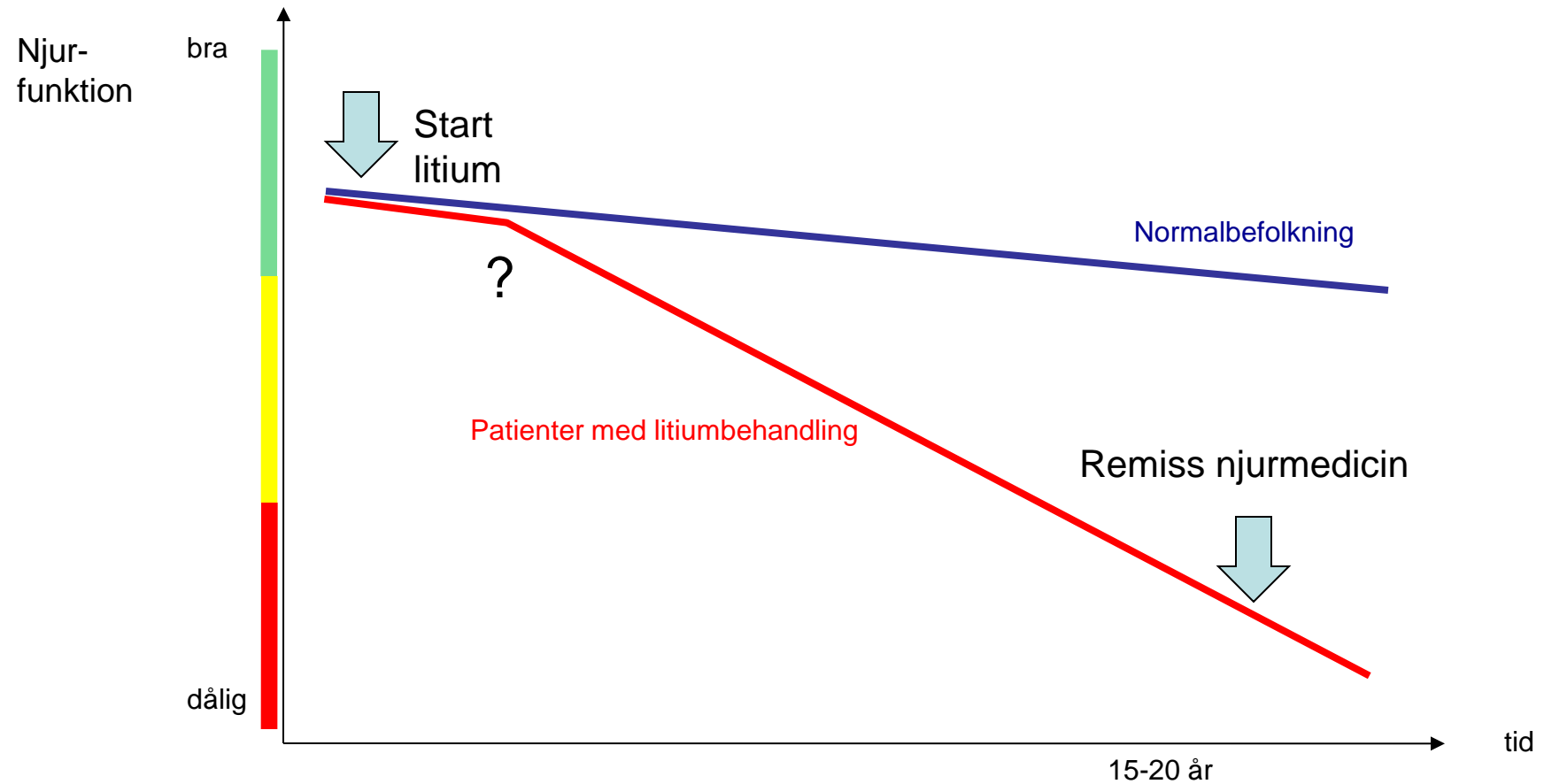
Tubulär

- Nedsatt koncentrationsförmåga, poliuri
- Diabetes insipidus renalis
- Tubulär proteinuri

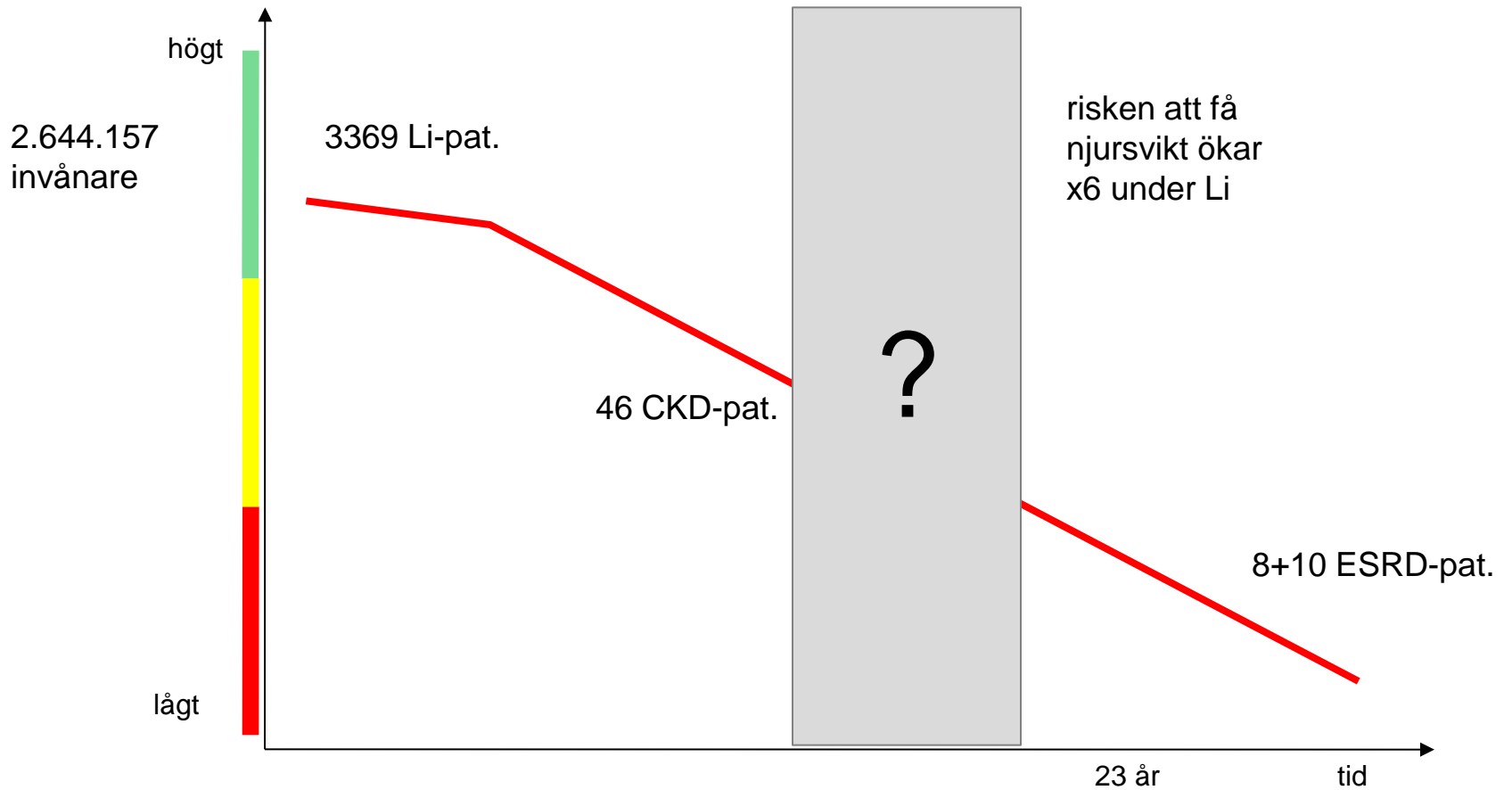
Glomerulär

- Nedsatt njurfunktion
- Albuminuri (glomerulär proteinuri)

Klassisk vy:...

Prevalens i södra Sverige (Bendz 2009)

Problem eller inte?

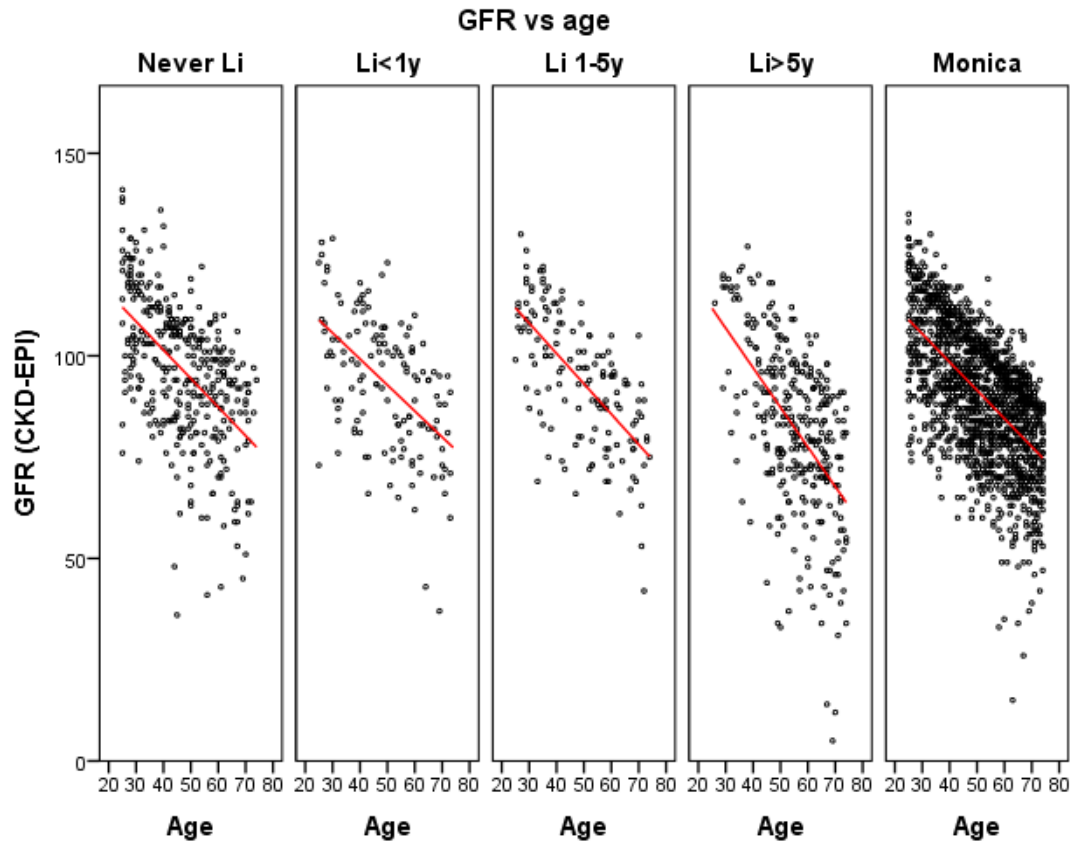
- Modern litium behandling kan ha eliminerat risken av kronisk njursvikt (Aiff et al, 2014).
- Litium inducerad njursvikt fortskrider långsamt oavsett om litium utsetts eller inte (Bocchetta et al, 2015).

Problem eller inte?

- Litium ↑ risk av njursvikt, särskild i äldre, men absoluta risken är lite (Close 2014).
- Bara ett tillfälle av litium nivå > 1 mmol kan signifikant minska eGFR (Kirkham et al, 2014) efter 3 månader...men tillbaka till baseline efter 6 månader.

eGFR i Norrbotten 1997-2013

955 pat med BPAD mot 1549 Monica kontroller

Litium intoxikationer i Norrbotten 1997-2013 (n = 1436)

- 96 pat med minst ett tillfälle av litium \geq 1.5 mmol/L.
- Max litiumnivå = 9,26 (ÖD)
- 9 pat HD.
- Inga dödsfall
- Medel kreatinin 83 μ mol/L innan och 85 μ mol/L en månad efter intox (NS).

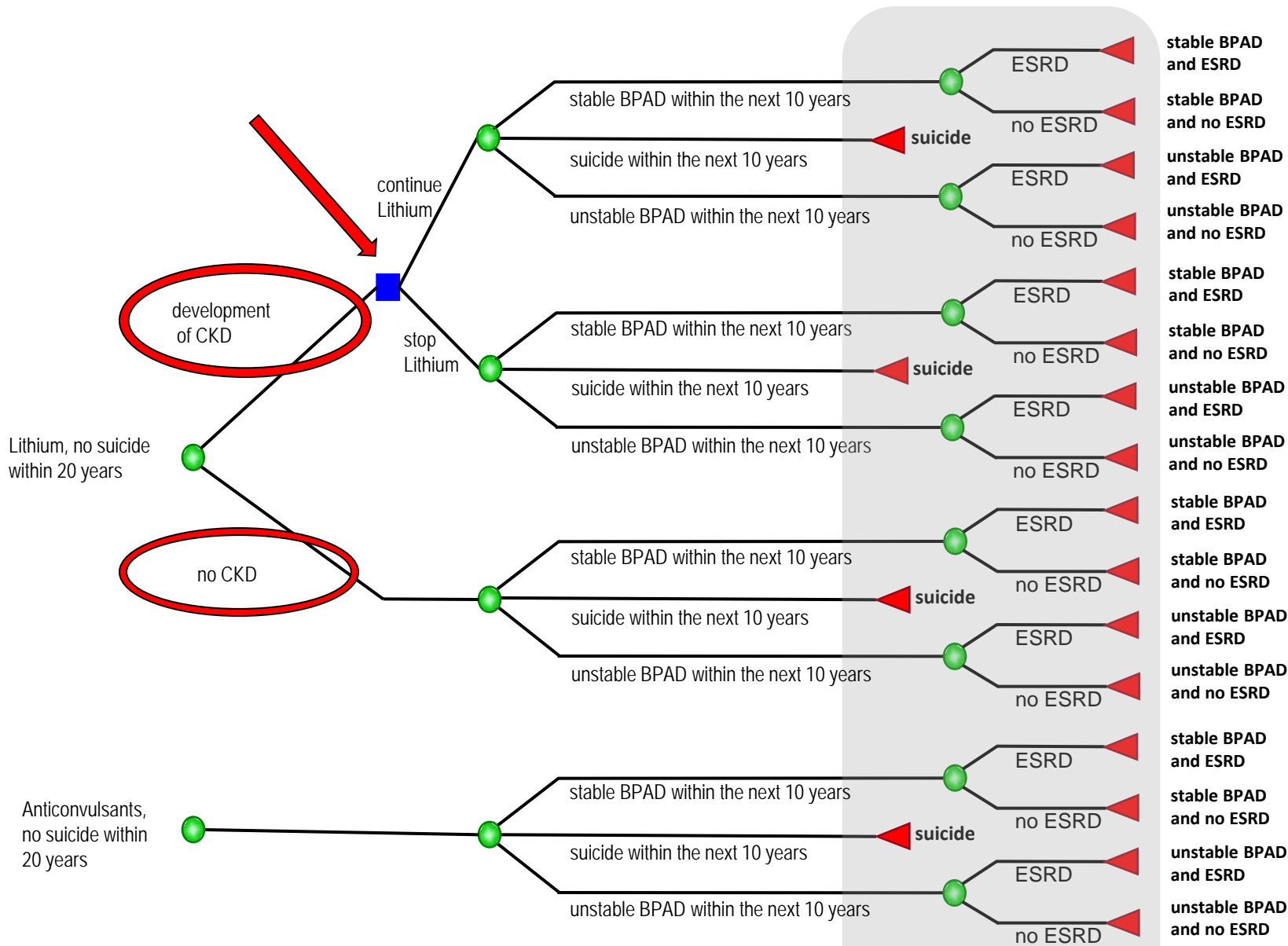
Beslutsanalys (Werneke et al, 2012, Werneke & Ott, 2014)

30 års simulering med Litium mot AE

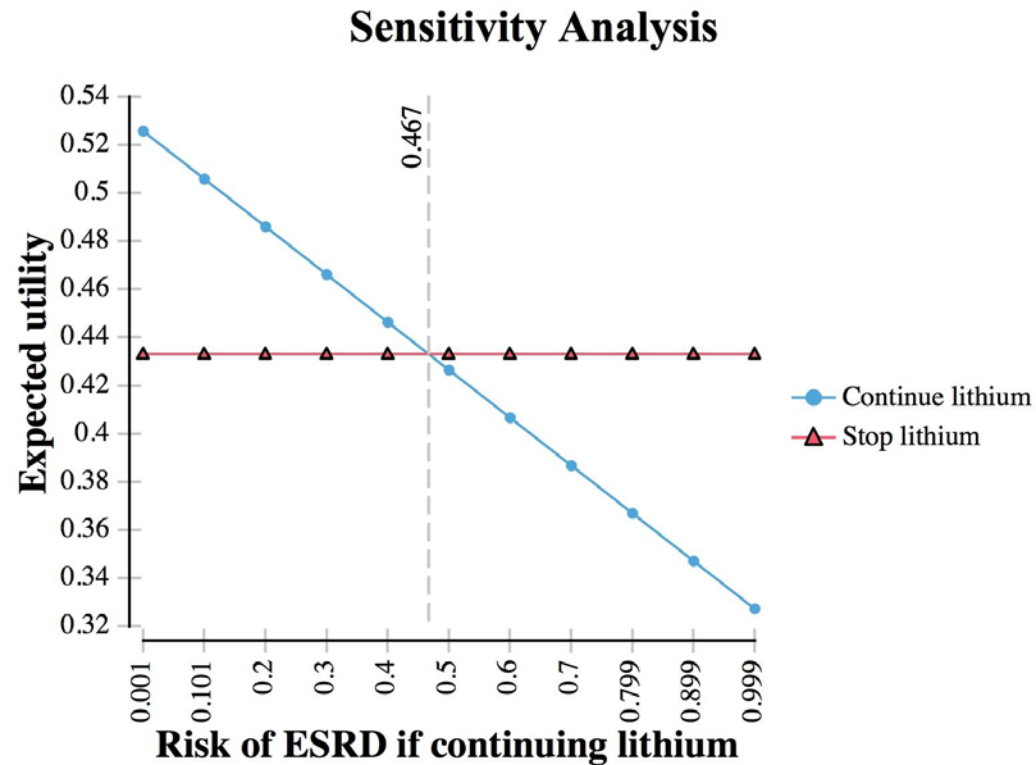
psykiatrisk outcome: Suicid
instabil sjukdomsförlopp (återfall)

nefrologisk outcome: terminal njursvikt
(dialys eller transplantation)

- Vad göra i början av behandling?
- Vad göra när kronisk njurpåverkan visas?

Fortsätta eller avbryta litium?

Ett individuell beslut...

Väg

- Risken av terminal njursvikt

mot

- Risken av återfall/sucidid vid Litium utsättning
- Risken av allvarliga biverkningar med andra LM
- Risken av kombinationsbehandlingar

Förstå

- Betydelse av njurskada och nedsatt eGFR

"Wonderful thing is hindsight – why didn't we have the foresight to use it earlier?"

Tack!

Med på projektet

Michael Ott, Ellinor Salander Renberg och Bernd

Stegmayr, Umeå Universitet

David Taylor, Maudsley Hospital, London

Finansiering

FOU Norrbotten

